NEVESER MAKÂMI

TEMEL BİLGİLERİ

&

TÜRK MÛSIKÎSİNDE KULLANILAN ARANAĞMELERİ

(Fasıl Mûsıkîsi için Yardımcı)

Erdinç ÇELİKKOL

www.erdinccelikkol.com

NEV-ESER MAKÂMI

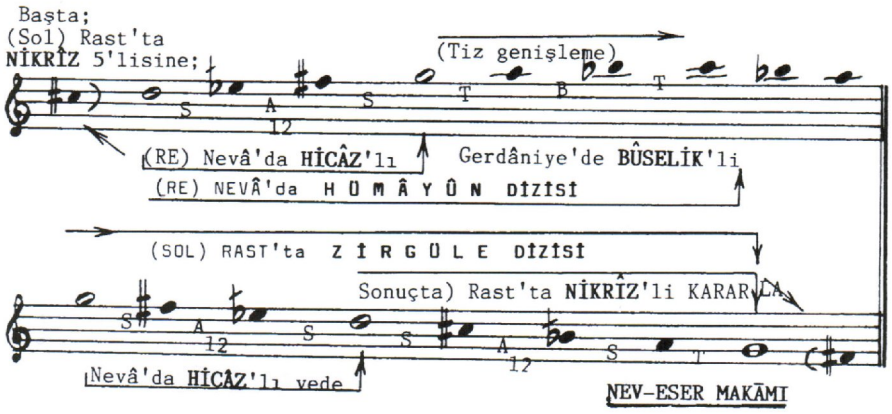
(XIX. YY. Hamâmîzâde İSMÂİL DEDE, NEV-ESER; Yeni eser)

* **KARARI** : Sol (RAST)

* **SEYRİ** : Çıkıcı (Karar veya Güçlü bölgesinden)

* **DİZİSİ** : Sol - **Rast**'ta; **NİKRÎZ 5**'lisine (**T S A_{12} S**) ye,
Re - **Nevâ**'da; **HİCÂZ (Zirgüle) 4'** (**S A $_{12}$ S**) ile,

Tiz Genişleme; Sol - **Gerdâniye**'de; **BÛSELİK 4'** (**T B T**) nün eklenmesiyle oluşmuştur.

* **PERDELERİ** : Sol - **Rast**'ta **NİKRİZ 5' Perdeleri;**
Rast, Dügâh, Si (♭) Dik Kürdî, Do (♯) Nîm Hicâz, Nevâ,

Re - Nevâ'da HİCÂZ (Zirgüle) 4' Perdeleri;
Nevâ, Mi (♭) Hisâr, Fa (♯) Eviç ve Gerdâniye ile

Sol - Gerdâniye'de BÛSELİK 4' Perdeleri;
Gerdâniye, Muhayyer, Si (♭) Sünbüle ve Tiz Çârgâh

* **DONANIMI** : Si (♭) **Dik Kürdî,** Mi (♭) **HİSÂR** ile,
Do (♯) **Nîm HİCÂZ** ve Fa (♯) **EVİÇ** Perdeleri.

* **GÜÇLÜSÜ** : Re - **NEVÂ**,

* **YEDENİ** : Fa (♯) **IRAK** Perdesi.

* **MUHTEMEL GENİŞLEME, GEÇKİ VE ASMA KARARLARI**

Sol - Gerdâniye'de ;	**BÛSELİK**'li
Fa (♯) Eviç'de;	**HÜZZÂM**'lı
Re - Nevâ'da;	**KÜRDÎ**'li,
Do - Çârgâh'ta;	**NİKRÎZ**'li,
Si (♭) Kürdî'de;	**ÇÂRGÂH**'lı
Lâ - Dügâh'ta;	**HİCÂZ**'lı
Fa (♯) Irak'ta;	**HÜZZÂM**'lı ve
Re - Yegâh'ta;	**HİCÂZ**'lı.

* **ÖZET SEYİR** : Seyre; Genellikle Pest bölgeden Sol - **Rast**'ta **NİKRÎZ**'li başlanıp, Re - **Nevâ**'da **HİCÂZ - ZİRGÜLE**'li gezintiyle, zaman zaman Sol - **Rast** perdesine **NİKRÎZ** çeşnisiyle inilerek, önce **Güçlü perdesi** olan Re - **Nevâ**'da **ZİRGÜLE**'li bir **YARIM KARAR** yapılır.

Daha sonra, yine kendi özelliklerini taşıyarak, Tiz bölgede; Sol - **Gerdâniye**'de **BÛSELİK**'li **genişleme**, Sol - **Rast**'ta yapılan **BÛSELİK**'li **GEÇKİ**'yle zaman zaman **NİHÂVEND**'li ve de diğer uygun **geçki** ve **asma karar**'ları gösterilerek sürdürülen **Seyir**, Sonuçta; Sol - **RAST** Perdesinde, **NİKRÎZ**'li noktalanır.

NEV ESER

AĞIR AKSAK

1 - LÂTİF AĞA — "Nâz ile süzdün o çeşm-i fül-fülü"

2 - CİNUÇEN TANRIKORUR — "Beni zâlim çöle gönderdi"

3 - RÜŞTÜ ERİÇ — "Hangi bir esrarı tutsun"

NEV'ESER - *SENGÎN SEMÃÎ*

4 - SUPHİ ZİYÂ ÖZBEKKAN **"Sesimde şarkısı aşkın"**

5 - ŞÜKRÜ ŞENOZAN **"Köpürsün bâdeler taşsın"**

6 - ĀRİF SĀMİ TOKER **"Bitmiş diye her neş'esi"**

NEV'ESER - *DEVR-İ HİNDÎ*

7 - HÂŞİM Bey — "Seyre delden hüsn-i dîdâr"

8 - RIFAT Bey — "Eyâ mâh-ı münîr-i"

9 - HÂŞİM Bey — "Sanma bârân-ı bahar" (1)

10 - HÂŞİM Bey — "Sanma bârân-ı bahar" (2)

11 - RÜŞTÜ ERİÇ — "Bekledim yıllarca"

NEV'ESER - *AĞIR DÜYEK*

12 - Ser-müezzin RİFAT Bey — "Ey gözleri âhû misâl"

NEV'ESER - *MÜSEMMEN*

13 - RÜŞTÜ ERİÇ — "Söndü neş'em, söndü ömrüm"

14 - İSMÂİL ACAR — "Mutlu oldum ellerinde"

15 - EROL BAŞARA — "Bülbül oldum gül yanında"

NEV'ESER - *TÜRK AKSAĞI*

16 - LEYLÂ SAZ — "Sen bir meleksin"

17 - RÜŞTÜ ERİÇ — "Hiç kimseye kalmaz"

NEV'ESER - *CURCUNA*

18 - Muallim İSMÂİL HAKKI Bey — "Verd-i nâzım hasretinle"

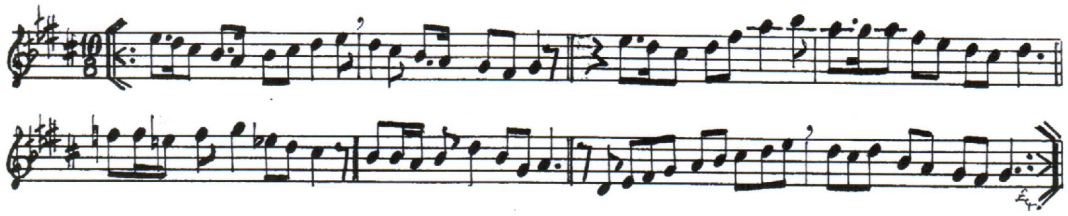

19 - Ûdî ÂFET MISIRLIYAN — "Nâle-i cangâhını cânân"

NEV'ESER - *CURCUNA*

20 - NEVESER KÖKDEŞ — **"Sırdır senin aşkın bana"**

21 - HAMDİ TOKAY — **"Ege'li kız hem anlısın"**

22 - RÜŞTÜ ERİÇ — **"Güzellikler bütün sende"**

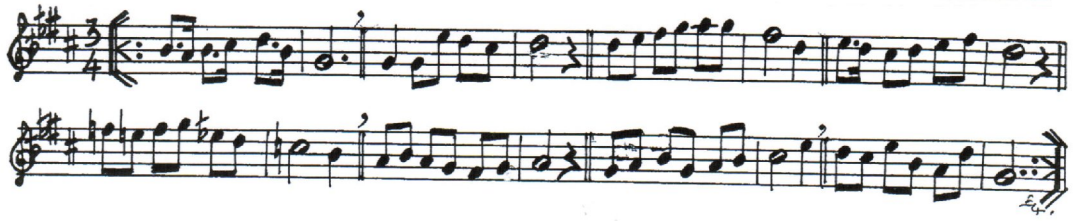

23 - Hacı ĀRİF Bey — **"Bahar erdi yeşillendi"**

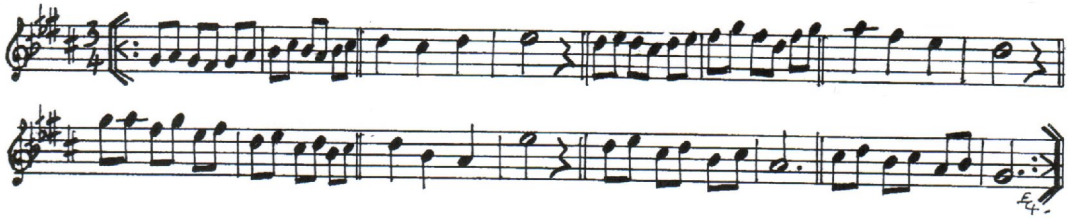

NEV'ESER - *S E M Ã Î*

24 - NEVESER KÖKDEŞ — "Seni anmadan, aşkınla yanmadan'

25 - FETHİ KARAMAHMUTOĞLU — "Pembeler içinde güldün"

26 - ERDİNÇ ÇELİKKOL — "Bu cihânın ve bu aşkın"

27 - Ş. HAKAN ÖZLEV — "Yolumu gösterir gece yıldızlar"

NEV'ESER - *DÜYEK ve SOFYAN*

28 - ERDİNÇ ÇELİKKOL **"Gönül desem, çiçek sanıp"**

29 - SABRİ SÜHÂ ANSEN **"Sitemli bir hâlin var"**

30 - METİN EVERES **"Turna geçmez dağlarından"**

NEV'ESER - *DÜYEK ve SOFYAN*

31 - FETHİ KARAMAHMUTOĞLU "Batan günle gelen"

32 - FETHİ KARAMAHMUTOĞLU "Günler geçmiyor, dakikalar yıl"

33 - UĞUR GÜÇLÜTEN "Sevdâ pınarında bir mola ver"

34 - RÜŞTÜ ERİÇ "Ne irfandır veren"

NEV'ESER - *DÜYEK ve SOFYAN*

35 – BAĞDASAR Ağa *(Ekmekçi)* "Gülüm takmış takıştırmış"

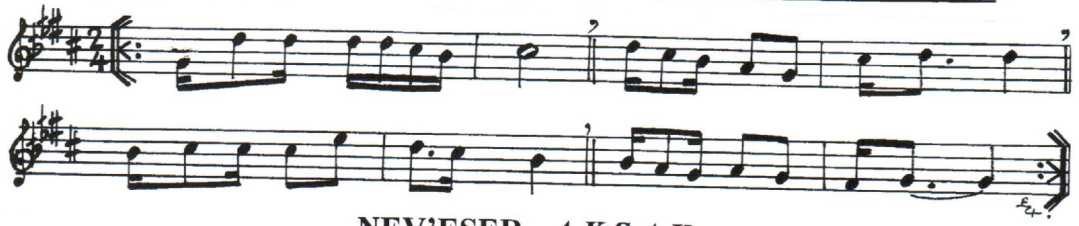
36 - LÂTİF Ağa "Süzdükçe çeşm-i nergisi"

37 - İRFAN DOĞRUSÖZ "Mümkün müdür beni kurban"

38 - FETHİ KARAMAHMUTOĞLU "Akşamın kucağında renkler erir"

NEV'ESER - *A K S A K*

39 - LÂTİF AĞA "Gönlüm alıp ey kâşiyâ"

NEV'ESER - *A K S A K*

40 - RİFAT Bey — "Dilber içre bî-mesel"

41 - Dr. ALÂEDDİN YAVAŞÇA — "O güzel gözlerinin sihrine"

42 - YEKTÂ AKINCI — "Acıyor elleme, kalbimde yarandır"

43 - RÜŞTÜ ERİÇ — "Yine rüyaya çağırmak seni"

NEV'ESER - *AKSAK*

44 - Bilinmiyor — "Niçin feryâd edersin"

45 - AYDIN ORAN — "Kalbindeki nur yüzünden"

46 - MEDİHA ŞEN SANCAKOĞLU — "Sen güzellerden güzelsin"

47 - SUPHİ İDRİSOĞLU — "Canım, ruhum, gözbebeğim"

48 - AKIN ÖZKAN — "Sevdâ damıtır kalpteki güller"

